

Påske sammen med Jesus

Tøffe-søndag

Markus 11. 1–11

Denne dagen kalles palmesøndag fordi noen viftet med palmegreiner når Jesus red som en konge på et esel inn i Jerusalem. Det kan godt hende Jesus syntes det var gøy med palmene, men samtidig visste han at i Jerusalem kom han til å lide og bli drept. Likevel våget han å ri inn i byen. Han gjorde det fordi han skulle ofre seg for oss. Denne søndagen viste Jesus oss hva det vil si å være skikkelig tøff. Derfor passer det bedre å kalle dagen for «Tøffe-søndag».

- Kjenner du noen som er alene eller trenger hjelp i påskeferien? Våger du å ta kontakt, eller er du ikke tøff nok?

Da de nærmet seg Jerusalem og kom til Betfage og Betania ved Oljeberget, sendte Jesus to av disiplene av sted og sa til dem: «Gå inn i landsbyen som ligger foran dere! Straks dere kommer inn i den, skal dere finne en eselfole som står bundet, og som det ennå ikke har sittet noe menneske på. Løs den og før den hit! Og om noen spør: 'Hvorfor gjør dere dette?' skal dere svare: 'Herren har bruk for den, og han sender den straks tilbake igjen.'» De gikk av sted og fant folen bundet ved en dør ut mot gaten, og de løste den. Noen av dem som sto der, sa da til dem: «Hva er det dere gjør? Løser dere folen?» De svarte som Jesus hadde sagt, og da fikk de gå. Så førte de folen til Jesus og la kappene sine på den, og han satte seg opp. Mange bredte ut kappene sine på veien, andre dekket den med grønne kvister som de hadde skåret på markene omkring. Både de som gikk foran, og de som fulgte etter, ropte:

«Hosianna! Velsignet være han som kommer i Herrens navn!

Velsignet være vår far Davids rike som kommer!

Hosianna i det høyeste!»

Han dro inn i Jerusalem og gikk opp på tempelplassen. Etter å ha sett seg omkring overalt, gikk han ut til Betania igjen sammen med de tolv, for det var alt blitt sent på dagen.

Den ville uke

I gamle dager pleide man ikke ringe med kirkeklokker de seks dagene som kom mellom palmesøndag og 1. påskedag. Derfor har uken blitt kalt «Den stille uke». Men Jesus var ikke stille den uken. Han både gjorde og sa mange ville ting. Derfor passer det bedre å kalle disse dagene for «Den ville uke».

- Hva synes du var det vildeste Jesus gjorde i påsken?
- Hva er det vildeste du kommer til å gjøre?

Sinte-mandag

Markus 11. 12–19

Denne dagen var Jesus sint på et fikentre og på de som drev med handel på tempelplassen. Var Jesus en hissigpropp? Nei, Jesus var sint på egoisme. Fikentreet var flott, men hadde ingen frukt – akkurat som folk som prøver å bli populære uten å bry seg om sine medmennesker. Til tempelplassen kom tusenvis av påsketurister for å søke Gud. I stedet for å hjelpe dem til dette, lagde noen hele plassen om til et kjøpesenter for å tjene penger.

- Jesus ble sint på egoisme. Hva gjør deg sint?

Neste dag, da de gikk fra Betania, ble Jesus sulten. Langt borte så han et fikentre med løv, og han gikk for å se om han kanskje kunne finne noe på det. Men da han kom bort til det, fant han ikke annet enn blad, for det var ikke tiden for fikener. Han vendte seg til treet og sa: «Aldri mer skal noen spise frukt av deg!» Og disiplene hans hørte det.

Da de kom inn i Jerusalem, gikk Jesus opp på tempelplassen og ga seg til å jage ut dem som solgte og kjøpte der. Han veltet pengevekslernes bord og duehandlernes benker, og han ga ingen lov til å bære noe med seg over tempelplassen. Og han lærte dem: «Står det ikke skrevet:

Mitt hus skal kalles et bønnens hus for alle folkeslag? Men dere har gjort det til en røverhule.»

Overprestene og de skriftlærde fikk høre dette, og de prøvde å finne ut hvordan de kunne få tatt livet av ham. For de var redd ham, fordi folket var overveldet av hans lære. Om kvelden dro Jesus og disiplene ut av byen.

Elske-tirsdag

Markus 12. 28–34 & Markus 12. 37–44

Denne dagen snakket Jesus om forskjellen på å elske Gud og sine medmennesker og på å elske seg selv. Han sa at mange bare later som om de bryr seg om andre, men egentlig tenker de bare på seg selv. Ekte kjærlighet begynner med å elske Gud med hele seg og ta like godt vare på andre som på seg selv. En fattig enke som ingen egentlig la merke til, og som bare ga noen øre til tempelet, er vårt store forbilde, ifølge Jesus.

- Finn ett eksempel på hvordan du elsker deg selv og Gud og andre.
- Kan du gjøre en god gjerning i smug denne påsken?

En av de skriftlærde, som hadde hørt på dette ordskiftet og lagt merke til hvor godt Jesus svarte, gikk bort til ham og spurte: «Hvilket bud er det første av alle?» Jesus svarte: «Det første budet er dette: 'Hør, Israel! Herren vår Gud, Herren er én. Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av hele ditt sinn og av all din kraft.' Det andre er dette: 'Du skal elske din neste som deg selv.' Ikke noe annet bud er større enn disse.» Den skriftlærde sa til ham: «Du svarer godt, mester! Det er sant som du sier: Herren er én, og det er ikke noen annen enn han. Å elske ham av hele sitt hjerte og av all sin forstand og av all sin kraft, og å elske sin neste som seg selv, det er mer verd enn alle brennoffer og andre offer.» Da Jesus hørte hvor klokt han svarte, sa han til den skriftlærde: «Du er ikke langt borte fra Guds rike.» Og ingen våget å spørre ham mer.

Den store folkemengden lyttet gjerne til ham, og i sin undervisning sa han: «Pass dere for de skriftlærde! De vil gjerne gå omkring i lange kapper, mota ærbødige hilsener på torget, sitte fremst i synagogene og ha hedersplassene i selskaper. De eter enker ut av huset og holder lange bønner for syns skyld. Men de skal få desto hardere dom.»

Jesus satte seg rett overfor tempelkisten, og han så på hvordan folk la penger i den. Mange rike ga mye. Men det kom også en fattig enke og la i to småmynter, verd noen få øre. Da kalte han disiplene til seg og sa: «Sannelig, jeg sier dere: Denne fattige enken har gitt mer enn noen av de andre som la penger i tempelkisten. For de ga alle av sin overflod, men hun ga av sin fattigdom alt hun eide, alt hun hadde å leve av.»

Nyte-onsdag

Markus 14. 1–9

Denne dagen brukte Jesus på å nyte livet, og samtidig forberedte han seg på å dø. Jesus var både redd og lei seg for det som skulle skje, men samtidig koste han seg sammen med vennene sine. På fest med masse god mat fikk han en luksus spa-behandling. Han tok imot i takknemlighet og følte seg mer klar til å tåle de neste dagers smerte.

- Jesus festet og koste seg og tok imot andres godhet selv om livet var fælt. Gjør det du også! Hvordan gjør du det denne påsken?

Det var nå bare to dager igjen til påske og høytiden med usyret brød. Overprestene og de skriftlærde prøvde å finne ut hvordan de kunne gripe ham med list og få ham drept. «Men ikke under høytiden,» sa de, «ellers blir det uro i folket.»

Jesus var i Betania hos Simon den spedalske. Mens de lå til bords, kom det inn en kvinne med en alabastkrukke med ekte og meget kostbar nardussalve. Hun brøt krukken og helte salven ut over hodet hans. Noen som var der, sa forarget til hverandre: «Hva skal denne sløsing med salve være godt for? Salven kunne ha vært solgt for mer enn tre hundre denarer og pengene gitt til de fattige.» Og de snakket strengt til henne. Men Jesus sa: «La henne være! Hvorfor plager dere henne? Hun har gjort en god gjerning mot meg. De fattige har dere alltid hos dere, og dem kan dere gjøre godt imot så ofte dere vil, men meg har dere ikke alltid. Hun gjorde det hun kunne. Hun har på forhånd salvet min kropp til gravferden. Sannelig, jeg sier dere: Overalt i verden hvor evangeliet blir forkynt, skal også det hun gjorde, fortelles til minne om henne.»

Huske-torsdag

Markus 14. 14–25 (les gjerne også Johannes 13,1–17 om forvaskingen)

Denne dagen kalles skjærtorsdag. Det betyr renselsestorsdag på norrønt. Da kristendommen kom til Norge, var dette dagen da folk, som var bannlyst, fikk lov til å komme i kirken og ta imot nattverd igjen. Selv feiret Jesus påskemåltid denne dagen for å *huske* på hvordan Gud fridde isrealittene fri fra slaveri i Egypt. Jesus vasket disiplenes føtter for at vi skal *huske* å tjene våre medmennesker. Han ga oss også et nytt måltid som hjelper oss til å *huske* to ting: At han ofret sitt liv for at vi skal bli rensert for synd, og at vi en gang skal spise og drikke sammen med Jesus i himmelen. Derfor passer det bedre å kalle dagen for «Huske-torsdag».

- Hva gjør du i dag for å huske det Jesus har gjort for deg?

På den første dagen i høytiden med usyret brød, da påskelammet ble slaktet, spurte disiplene ham: «Hvor vil du vi skal gå og gjøre i stand så du kan holde påskemåltid?» Da sendte han to av disiplene sine av sted og sa til

dem: «Gå inn i byen! Der vil en mann som bærer en vannkrukke, møte dere. Følg etter ham, og der han går inn, skal dere si til huseieren:

'Mesteren spør: Hvor er rommet der jeg kan holde påskemåltid med disiplene mine?' Da skal han vise dere et stort rom ovenpå, gjort ferdig med tepper og puter. Der skal dere stille i stand for oss.» Disiplene gikk da av sted og kom inn i byen. De fant det slik som han hadde sagt, og de gjorde i stand påskemåltidet. Da det ble kveld, kom Jesus dit med de tolv. Mens de var til bords og spiste, sa han: «Sannelig, jeg sier dere: En av dere skal forråde meg – en som spiser sammen med meg.» Da ble de bedrøvet, og den ene etter den andre sa til ham: «Det er vel ikke meg?» Han svarte: «Det er en av de tolv, en som dypper i fatet sammen med meg. For Menneskesønnen går bort, som det står skrevet om ham, men ve det mennesket som forråder Menneskesønnen! Det hadde vært bedre for det mennesket om det aldri var født.»

Mens de holdt måltid, tok han et brød, takket og brøt det, ga dem og sa: «Ta imot, dette er min kropp.» Og han tok et beger, takket, ga dem, og de drakk alle av det. Og han sa til dem: «Dette er mitt blod, paktens blod, som blir utøst for mange. Sannelig, jeg sier dere: Aldri mer skal jeg drikke av vintreets frukt før den dagen jeg drikker den ny i Guds rike.»

Pang-fredag

Markus 15. 20–39 (Les gjerne hele historien: Markus 14.43–15.47. Matteus 27,51–54 forteller litt mer om hva som skjedde akkurat da Jesus hadde dødd.)

Denne dagen kalles langfredag fordi den var en forferdelig lang og fæl dag for Jesus. Men hva var det egentlig som skjedde? Jo, det sa *pang* da pisen traff Jesus på ryggen, det sa *pang* da hammeren slo spikeren inn i korset, det sa *pang* da det kjempetjukke forhenget revnet i tempelet, det sa *pang* i hodet til offiseren som plutselig skjønnte at Jesus er Guds Sønn, og det sa *pang* i hele universet da Jesus beiret Satans makt på korset. Denne dagen var en *pang*start på Guds redningsaksjon for alle mennesker. Derfor passer det bedre å kalle dagen for Pang-fredag.

- På nyttårsaften hører alle om det nye året fra rakettenes pang. Enda tydeligere må alle i dag få høre at: «Jesus døde for deg!» Hvem skal du si det til?

Så førte de Jesus ut for å korsfeste ham. Og de tvang en mann som gikk forbi, til å bære korset hans, det var Simon fra Kyréne, far til Aleksander og Rufus. Han var på vei inn fra markene. De førte Jesus ut til et sted som heter Golgata – det betyr Hodeskallen. De ville gi ham vin med myrra i, men han tok ikke imot den. Så korsfestet de ham og delte klærne hans mellom seg ved å kaste lodd om hvilket plagg hver skulle få. Det var ved den tredje time de korsfestet ham. Innskriften med anklagen mot ham, lød: «Jødenes konge». Sammen med ham korsfestet de to røvere, en på høyre og en på venstre side av ham. De som gikk forbi, ristet på hodet og spottet ham: «Se nå, du som river ned tempelet og bygger det opp igjen på tre dager! Frels deg selv og stig ned fra korset!» På samme måte hånte også overprestene og de skriftlærde ham og sa til hverandre: «Andre har han frelst, men seg selv kan han ikke frelse! La nå Messias, Israels konge, stige ned fra korset, så vi kan se og tro!» Også de som var korsfestet sammen med ham, hånte ham.

Da den sjette time kom, falt det et mørke over hele landet helt til den niende time. Og ved den niende time ropte Jesus med høy røst: «Eloï, Eloï, lemá sabaktáni?» Det betyr: «Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?» Noen av dem som sto der, hørte det og sa: «Hør, han roper på Elia.» Da løp en bort og fylte en svamp med eddikvin, satte den på en stang og ville gi ham å drikke. Han sa: «Vent, la oss se om Elia kommer for å ta ham ned.» Men Jesus ropte høyt og utåndet. Og forhenget i tempelet revnet i to, fra øverst til nederst. Da offiseren som sto rett foran ham, så hvordan han utåndet, sa han: «Sannelig, denne mannen var Guds Sønn!»

Pyse-aften

Matteus 27,62–66

(Johannes 20,19 forteller at disiplene fremdeles var redde neste dag også.)

Denne dagen kalles påskeaften fordi kvelden (eller aftenen) er siste kvelden før påskedagen. I gamle dager har det vært vanlig å feire påske med å være våken fra påskeaften til påskemorgen. Folk så ikke mye til Jesus denne dagen, for han var jo død og lå i graven. Kanskje var det nettopp derfor alle var så redde: Overprestene og fariseerne, de som aller mest ville at Jesus skulle dø, var redde for at han skulle stå opp igjen fra graven. Den romerske landshøvdingen, Pilatus, den pysa, trodde på dem og ga dem soldater til å passe på. Og imens satt disiplene bak en låst dør og var redde for at det samme skulle skje med dem som hadde skjedd med Jesus. Alle ble til store pyser. Derfor passer det bedre å kalle dagen for Pyse-aften.

- Siden Jesus ikke er død, men lever i dag og hører på dine bønner, kan du be til ham og si akkurat det du er mest redd for.

Neste dag, dagen etter forberedelsesdagen, gikk overprestene og fariseerne sammen til Pilatus og sa: «Herre, vi er kommet til å tenke på hva denne bedrageren sa da han ennå levde: 'Etter tre dager blir jeg reist opp.' Gi derfor ordre om at graven blir godt sikret til den tredje dagen, så ikke disiplene hans skal komme og stjele ham og si til folket at han er stått opp fra de døde. Da ville vi få et nytt bedrag, verre enn det første.» Pilatus svarte: «Her har dere vaktmannskap. Gå så og sørg for vakthold slik dere finner det best.» Da gikk de av sted og sikret graven, både med segl som de satte på steinen, og med vaktmannskap.

Største jubeldag

Johannes 20. 1–20

Denne dagen kalles Første påskedag fordi det egentlig er nå påsken begynner selv om dagen kommer mot slutten av påskeferien for oss. Både Maria og Peter og Johannes (den andre disippelen) blir så urolige, og samtidig giret, at de løper når de får vite at graven er tom. Maria gråter først, men så kan hun stolt gå til de andre og si at hun har møtt Jesus. Til slutt får alle disiplene besøk av Jesus og blir glade. Jesus er oppstått fra de døde, og alle som tror på ham, skal gjøre det samme. Dette er større enn bursdag, jul og 17. mai til sammen. Ingenting er mer verdt å juble for enn dette. Derfor passer det bedre å kalle dagen for Største jubeldag.

- Årets største jubeldag må feires! Hvordan vi du gjøre det?

Tidlig om morgenen den første dagen i uken, mens det ennå er mørkt, kommer Maria Magdalena til graven. Da ser hun at steinen foran graven er tatt bort. Hun løper av sted og kommer til Simon Peter og den andre disippelen, han som Jesus hadde kjær, og hun sier: «De har tatt Herren bort fra graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham.» Da dro Peter og den andre disippelen ut og kom til graven. De løp sammen, men den andre disippelen løp fortere enn Peter og kom først. Han bøyd seg fram og så linklærne ligge der, men gikk ikke inn i graven. Simon Peter kom nå etter, og han gikk inn. Han så linklærne som lå der, og tørkleet som Jesus hadde hatt over hodet. Det lå ikke sammen med linklærne, men sammenrullet på et sted for seg selv. Da gikk den andre disippelen også inn, han som var kommet først til graven. Han så og trodde. Fram til da hadde de ikke forstått det Skriften sier, at han måtte stå opp fra de døde. Disiplene gikk så hjem.

Men Maria sto like utenfor graven og gråt. Gråtende bøyd hun seg fram og så inn i graven. Da fikk hun se to hvitkledde engler sitte der Jesu kropp hadde ligget, en ved hodet og en ved føttene. «Hvorfor gråter du, kvinne?» spurte de. Hun svarte: «De har tatt Herren min bort, og jeg vet ikke hvor de har lagt ham.» I det samme snudde hun seg og så Jesus stå der, men hun skjønte ikke at det var han. «Hvorfor gråter du, kvinne?» spør Jesus. «Hvem leter du etter?» Hun trodde at det var gartneren, og sa til ham: «Herre, hvis du har tatt ham bort, så si meg hvor du har lagt ham, så skal jeg ta ham med meg.» «Maria», sa Jesus. Da snudde hun seg og sa til ham på hebraisk: «Rabbuni» – det betyr mester. Jesus sier til henne: «Rør meg ikke, for jeg har ennå ikke steget opp til Far. Men gå til mine brødre og si til dem at jeg stiger opp til ham som er min Far og Far for dere, min Gud og deres Gud.»

Da gikk Maria Magdalena av sted og sa til disiplene: «Jeg har sett Herren!» Og hun fortalte hva han hadde sagt til henne.

Det var om kvelden samme dag, den første dagen i uken. Av frykt for jødene hadde disiplene stengt dørene der de var samlet. Da kom Jesus; han sto midt iblant dem og sa: «Fred være med dere!» Og da han hadde sagt det, viste han dem sine hender og sin side. Disiplene ble glade da de så Herren.